

Vihannespunkit ja niiden torjunta kotipuutarhoissa

VIHANNESPUNKKI

Tunnistus: Vihannespunkit ovat 0,3–0,5 mm mittaisia, vihertäviä ja niillä on molemmissa kyljissä tummat täplät (talvehtimasta tulleet tai uusille isäntäkasveille levittäytymään valmistautuvat vihannespunkit ovat punaisia). Vihannespunkkinaaraat elävät noin 50 päivää, tänä aikana ne munivat 100–130 munaa lehtien alapinnoille seitin suojaan. Vihannespunkin kehitys munasta aikuiseksi kestää vain 8–10 vuorokautta (25°C). Vihannespunkkipulaatio voi hyvissä olosuhteissa kaksinkertaistua 2–4 päivässä.

Oireet: Vihannespunkit esiintyvät usein pesäkkeinä lehtien alapinnalla. Ne imevät kasvisoluista kasvinesiteitä ja syöntijäljet näkyvät lehden yläpinnalla kellertävinä pilkkuina, myöhemmin näkyy myös seittiä.

Torjunta: Ansaripetopunkki, Kalifornianpetopunkki sekä Carbon Kick® Booster

Marika Linnamäki

Katrianna Leino

Jarmo Holopainen

ANSARIPETOPUNKKI

Yleistä: Aikuinen ansaripetopunkki on punainen, pitkäjalkainen ja noin 0,3 mm kokoinen. Munat ja nuoruusasteet ovat väritykseltään vaaleita, mutta ne muuttuvat punertaviksi vanhetessaan.

Ansaripedoille kelpaavat ravinnoksi kaikki vihannespunkkien eri kehitysvaiheet (muita kasvintuhoojia ansaripedot eivät syö). Ansaripedot voivat hävittää kaikki vihannespunkit kasvustosta ja kuolla itsekin tämän jälkeen. Ansaripetopunkin kehitys munasta aikuiseksi kestää noin viikon (25°C). Aikuinen naaras munii vajaan kuukauden mittaisen elämänsä aikana 50–100 munaa. Kuivuudesta ansaripedot eivät välitä (optimikosteus > 60%). Vihannespunkit puolestaan viihtyvät kuivassa ja kuumassa, joten kasvuston sumutus on eduksi petopunkeille.

Levitys: Levitä pedot suoraan kasvin lehdille kantoaineen (puupuru) avulla, saastuntakohtiin reilummin petoja. Varmistaaksesi tasaisen levityksen, pidä ansaripetopunkkipullo viileässä ennen levitystä, jotta petopunkit eivät kiipeä pullon yläosaan, vaan pysyttelevät tasaisesti kantoaineen seassa.

Pakkauskoost: 1000 kpl/pullo, 2000 kpl/pullo

Levitysmäärä: Käyttömäärä vaihtelee saastunnan tason mukaan (20–50 kpl/m²). Kotioloissa kannattaa mieluummin levittää reilusti petoja kuin liian vähän.

Huomioitavaa: Pedot tulisi levittää mahdollisimman pian saapumisen jälkeen. Tarvittaessa pulloa voi säilyttää päivän verran viileässä, esim. jääkaapissa.

Vihannespunkit ja niiden torjunta kotipuutarhoissa

KALIFORNIANPETOPUNKKI

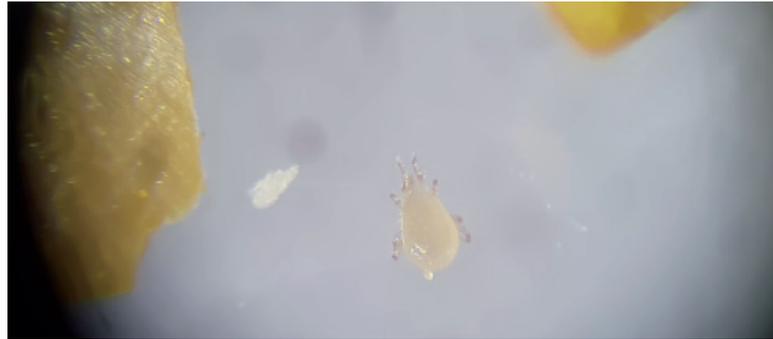
Yleistä: Kalifornianpetopunkin kehitys munasta aikuiseksi kestää 7-10 päivää (25 asteessa). Lämpimämmässä kehitysaika lyhenee neljään päivään ja lajia suositellaankin käytettävän kuumassa ja kuivassa tukemaan ansaripetopunkkien toimintaa.

Levitys: Pedot levitetään kantoaineen (puupuru tai vermikuliitti) avulla kasvien lehdille.

Pakkauskoost: 2000 kpl/pullo.

Levitysmäärät: Käyttömäärä vaihtelee saastunnantason mukaan 10-50 kpl/m². Kalifornianpetopunkkia on saatavilla vain keväästä syksyyn.

Huomioitavaa: Käytetään yhdessä ansaripetopunkin kanssa kesäaikaan. Kalifornianpetopunkit eivät sovellu käytettäväksi tomaatilla, sillä tomaatinlehtien karvat haittaavat sen liikkumista.

Katrianna Leino

Katrianna Leino

CARBON KICK® BOOSTER

Yleistä: Carbon Kick® Booster on Suomessa virallisesti hyväksytty ja rekisteröity rypsiöljypohjainen valmiste vihannespunkkien ja härmäsienten torjuntaan. Aine on sallittu luomutuotannossa sekä pohjavesialueilla. Aine sisältää rypsiöljyä, emulgaattoreita sekä triakontanolia.

Levitys: Booster laimennetaan veteen (laimennusohje pullon etiketissä) ja ruiskutetaan kasvustoon esimerkiksi suihkepuhlon tai reppuruiskun avulla. Ruiskutus tulisi tehdä huolellisesti lehtien molemmin puolin, sillä vihannespunkit oleilevat lehtien alapinnoilla. Ruiskutuksen jälkeen tulee odottaa kasvuston kuivumista ennen petopunkkien levitystä. Valmistettu liuos olisi hyvä käyttää mahdollisimman pian.

Pakkauskoost: Carbon Kick® Booster 0,5 l pullo

Huomioitavaa: Carbon Kick® Booster levitykset haittaavat torjuntaeliöiden toimintaa, joten booster tulisi ruiskuttaa kasvustoon ennen petopunkkillevityksiä.